

Mackie

DL1608

Digitální mixážní pult pro iPad

Většinou moc nedám na marketingovou lakýrku, kterážto nám předestírá: „... nové dimenze, fantastické výkony, jedinečné podání...“ či jiný medem potřený, ale obsahově plytký „parametr“ nově uváděného produktu. Nutno ale přiznat, že základem reklamní omáčky, která nám je servírována společně s Mackie DL1608, je skutečně poctivá, na másle dělaná jíška. A v omáčce i kus libové flákyty...

Oč tu běží?

Mackie DL1608 je mixážní konzole velmi kompaktních rozměrů, nabízející 16 kanálů in a 8 out a k jejímuž ovládání slouží oblíbený tablet Apple iPad 1, 2 a 3.

Hardwarově dostáváme do ruky tělo v kombinaci kovu a plastu (který převažuje), doplněné šestnácti analogovými gainy pro nastavení zisku implementovaných předzesilovačů Onyx. Na ně navazují dvacetičtyřbitové převodníky Cyrrus Logic a jádro DSP samotné konzole. Z toho vyplývá, že pokud vám spadne aplikace – což se mi ani po třech týdnech každodenního používání nestalo – či vám prostě dojde v iPadu štáva, nic se neděje, pult hraje vesele dál v posledním

nastavení. Sedmnáctým otočným ovladačem je potenciometr hlasitosti sluchátkového výstupu. Vstupy jsou na dvanácti standardních konektorech XLR a čtyřech konektorech combo XLR/TRS – komba jsou určena pro připojení linkových signálů, nejčastěji CD či kláves. Nejedná se ale o vstupy Hi-Z pro nástroje, jak píše v některých recenzích na webech. Výstupy zahrnují 2x XLR pro LR a 6x TRS pro auxy. A samozřejmě sluchátkový výstup jack 6,3 mm, konektor napájení a ethernetový port.

iPad je nutnou součástí vaší výbavy a stejně tak je třeba si z AppStore stáhnout poslední verzi aplikace Master Fader, která je grafickým interfacem ovládajícím jádro DSP pultu.

Podívejme se na možnosti DSP a jejich „vyjádření“ pomocí GUI. Základní okno aplikace zobrazuje vždy osm kanálů (z celkových devatenácti), jejich číslo, jmenovku, volně přiřaditelnou ikonu či fotografii, tlačítko Solo, vybuzení vstupu každé z těchto „klik“ včetně indikace Peak, polohu kanálového faderu, reakci dynamického

procesoru, Panoramu, tlačítko Mute a hrubé znázornění nastavené ekvalizace.

Stále nám však zůstává jakási 9. pozice zcela vpravo, patří jí buď celkovému LR Masteru nebo

DSP KANÁLŮ

snad nemůže nikoho zklamat – taktó masivní tónovou korekci jsme nacházeli téměř výlučně na plně profesionálních pultech – a teď je k dispozici i pro běžné smrtelníky.

masteru jednotlivých auxů monitorových a auxů reverb + delay. Zde současně můžeme vybírat, do které vrstvy „mícháme“ – je to intuitivní a vcelku pohodlné.

Poslední tři kanály aplikace patří ovládání returnu FX Reverb, Delay a přehrávání z iPadu.

JAN ŠIMEČEK *Live zvukal na volné noze, dříve i kytarista, zástupce šéfredaktora u konkurence a manažer v dovozu nástrojů a profi audio. Vystudoval fyziku na PF HK. Ve volném čase vyrazí na lyže, vodní nebo kolo. Fanoušek sci-fi.*

Úpravy jednotlivých kanálů DSP nalezneme v nižších vrstvách GUI – stačí klepnout na náhled EQ a rozbalí se nám vrstva ekvalizace, kde po levé straně stále zůstává bezprostředně přístupná vlastní klika a vpravo ovládání LR Masteru. Při korekci zvuku můžeme použít jak systém rychlé úpravy, kdy prstem držíme a táhneme pracovní bod jednoho ze čtyř nabízených pásem (případně hraniční frekvenci HPF), tak podrobnější doladění slidery frekvence, zisku a případně jakosti filtru v jednotlivých pásmech – počet „qčtek“ (2, 3, 4) je závislý na tom, zda zvolíme úpravu basů či výšek v modu Shelf či Bell. EQ i HPF je možné na daném kanálu i vypnout a stejně tak zde nalezneme otáčení polarity signálu.

Odsuňme směrem vzhůru list EQ a jsme na vrstvě dynamické úpravy signálu. Čeká nás zde Gate a Compressor – oba s plnou základní výbavou, bez frekvenčního klíčování. Opět je jen na vás, jaký systém úpravy zvolíte – rychle pomocí „grafu“ nebo podrobněji slidery.

Další odsunutí, a pod dynamikou se nám otevře vrstva výběru efektů, tedy devět reverbů a pět modelů delay, samozřejmě s možnostmi individuálního doladění nejběžnějších parametrů dozvuku.

Jak to vidím já...

Asi hned v úvodu řeknu, že počáteční skepe nebyla na místě a po třech týdnech intenzivního

info

Mackie DL1608 je kompaktní digitální mixážní konzole 16 in/8 out, s přímým či vzdáleným ovládáním přes iPad a případně i iPhone. Street price se pohybuje rámcově kolem 29 980 Kč.

plus

celková idea
dobrý zvuk
nekompromisní výbava pro tuto třídu pultu
přehlednost aplikace Master fader
podpora labelování kanálů vkládáním ikon a fotek
šest barevně odlišených auxů
stabilita aplikace
wi-fi synchronizace bez výpadků
kompaktnost

mínus

chybí PAD
malá strmota filtru HPF
vzhledem k velikosti tabletu a množství zobrazených funkcí lehká nepřesnost ovládání
horší reakce na dotek ve velmi chladném počasí
pomalejší přístup k EQ, dynamice a FX v „podvrstvách“
chybějící tlačítko Tap na základní obrazovce
chybějící Global Mute
němožnost konfigurace virtuálních faderů v layeru
výstupy aux na TRS nelze párovat kliky
globální fantom
nelineární gainu

každodenního několikahodinového soužití, i přes drobné výhrady, převážila naprostá spokojenost s tímhle „buddym“. Prostě pult, dohromady s iPadem i aplikací Master Fader, vašimi „kámoši“ budou – tím jsem si jist. Přesto si zachovávám kritický odstup a vše, co mi úplně „nevonělo“, uvedu v řádcích níže.

Provedení pultu, byť převážně plastové, je robustní, pevné, funkční – křehkost jsem ze zřejmých důvodů netestoval. Spíše než o šasi jde stejně o konstrukci a ukotvení PCB, tedy jeho vnímavost k makro i mikro otřesům, což může prověřit jedině podstatně delší čas, případně nechtěná krizová situace.

Potenciometry akceptují, externí napájecí „cihlička“, pro mnohé nevídaná, má své důvody pro dosažení lepšího odstupu od rušivých elektromagnetických signálů. Samotný nízkonapěťový napájecí kabel ale mohl být lépe vyřešen – po jistém čase hrozí ulomením v místě průchodky do vlastního trafa. Konektor napájení se nepohodlně dotahuje převlečnou maticí – chybí více místa.

Pre-ampy Onyx plní bez problémů svou funkci, se všemi zdroji si rozuměly – neztratila se citlivost, dynamika ani hloubka náběhu. Pracoval jsem v běžných rozsazích gainů a nezaznamenal jsem tak ani náznak zvýšeného šumu.

Indikační signálové diody pre-ampů problikávají ze zelené do červené až opravdu při vybuzení „naplno“, což není nutné, zvuk je košer i při běžné modulaci v okolí pomyslné „analogové“ nuly (odpovídá -18 dBFS), která je v Master Fader aplikaci indikována přechodem zeleného sloupce v oranžový.

Tři poznámky: Průběh gainu na mne působil nelineárním dojmem – za běžného provozu

u mikrofonů to až tak nezaznamenáte, ale v případě nastavování úrovní playbacků z CD to bylo znatelné – v některých polohách pohyb potenciometru o milimetr znamenal důraznější posun v promodulování kanálu, a tedy hlasitosti.

Ocenil bych útlumové tlačítko Pad s obligátní hodnotou -20 dB – jako obvykle jsem se potýkal s optimalizací úrovně baskytar vybavených výstupem XLR D.I. Fantomové napájení se na pultu zapíná pro všechny vstupy globálně – to opravdu vyhovuje jen málo komu – radši bych akcep-

toval dvě řady DIP switchů. Pult těchto rozměrů a šest auxů, pre či post? Tak to je luxus v této třídě nevídaný. Nelze než si libovat. Na druhou stranu nerozumím tomu,

proč jsou na konektorech TRS, když místa na XLR je tu habaděj!

Škoda, že kromě grafického třicetijednapásmového EQ není začleněn i PEQ, možnost zpoždění a filtr HP. Pro kompletní informaci dodávám,

VÍTE, ŽE IPAD JE

na trhu teprve od jara 2010? Za takto krátkou dobu je aktuálně na trhu už 4. generace tohoto tabletu, jehož ovládání zvládne naprosto bez problémů pětileté dítě, které ho nikdy předtím nevidělo. Můj syn je toho důkazem :-). Kořeny tabletů Apple ale sahají podstatně hlouběji, a to do roku 1993, kdy se na trhu objevil Newton MessagePad 100. Samotný iPad je ale také vývojově starší než pověstný iPhone, leč Apple odložil jeho intenzivní rozvíjení s ohledem na to, že jeho nápady můžou fungovat stejně dobře, v té době masivně nastupujícím, mobilním telefonu.

řádku zobrazuje například dvojúčaj aktuální frekvence a jejího zisku.

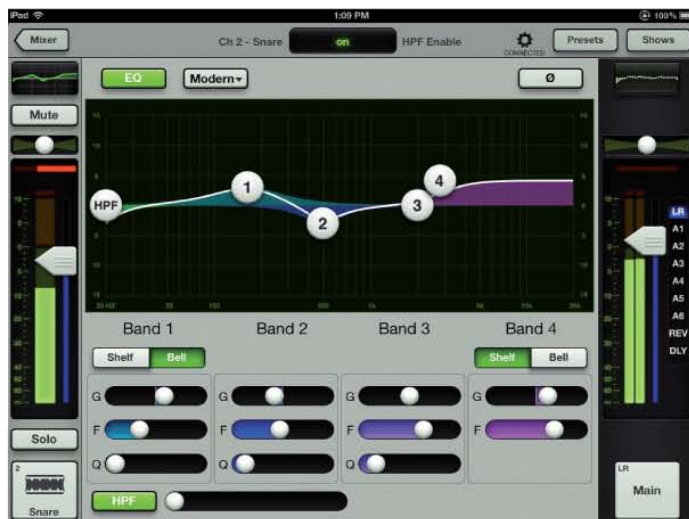
Co mne zaujalo jak v sekci EQ, tak Dynamic, je odezva kontrolérů Gain. Jako by šly méně za rukou – „nakroutíte“ změnu 6dB, a máte pocit, že se až tak mnoho neděje, až by mělo. Osobně bych ale určitě uvítal strmější spodní ořezový filtr – implementovaných 12 dB/okt zabírá opravdu mdlé a svým způsobem nekorektně zobrazené frekvenci.

Oceňuji za všech situací přístupnou kliku příslušného kanálu a LR Masteru, velmi přehlednou indikaci vybuzení každého kanálu, zřetelné, přehledné a snadno uchopitelné virtuální fadery, barevné rozlišení auxů, na druhou stranu mne trochu zlobila nemožnost párování klik, a tím jejich společná frekvenční a dynamická úprava. Sekce dynamiky poslouží pro rychlé a účinné ošetření signálu. Skvěle se komprese osvědčila při moderování – moderátor sice mluvil, jak měl, zato mnozí hosté kuňkali. 12dB redukce a následný Gain „make up“ vyrovnaly signály do naprosto přehledné a funkční úrovně.

Co považuji za šikovné, jsou presety, jak pro celý kanál, tak jednotlivě pro EQ, komprese a „gejty“. Pokud si nejste jisti a s těmito procesory běžně nepracujete, klidně zvolte pro celý

TECHNICKÁ SPECIFIKACE

PRO	iPad, iPad2 a iPad3 (iPad4 ne – nelze připojit nový konektor Lightning)
POČET KANÁLŮ	16
VSTUPY	12x XLR, 4x XLR combo-jack
VÝSTUPY	Main Bus (2x XLR), 6x Aux Send (6 x TRS)
OVLÁDÁNÍ	16x Gain, 1x Headphones Volume, ostatní pomocí iPadu a aplikace Master Fader
MOŽNOSTI PŘIPOJENÍ	až 10 iPadů (přes WiFi router – volitelně)
MIKROFONNÍ PŘEDZESILOVAČE	Onyx
GLOBALNÍ PHANTOMOVÉ NAPÁJENÍ	ano
AD/DA PŘEVODNÍKY	Cyrus Logic, 24 bitů
ROZMĚRY	291 x 391 x 95 mm
HMOTNOST	3,6 kg

že v režimu pre-fader je výstup do auxu řešen jako post EQ – úplně tento model nepreferuji, ale akceptuji. I pro výše zmíněné playbacky by se hodila implementace individuálního channel fader pre/post.

DSP kanálů snad nemůže nikoho zklamat – takto masivní tónovou korekci jsme nacházeli téměř výlučně na plně profesionálních pultech, a teď je k dispozici i pro běžné smrtelníky. Pokud potřebujete přesný přehled o proměnných a nevystačíte s pouhým poslechem, sledujte horní okraj obrazovky – zde se ve stavovém

kanál, určený například vaší zpěvačce, přednastavení Female Vox a jistě tím nic nepokazíte a ušetříte mnoho cenného času. Totéž platí pro kopáky, snare, basy, apod. Zkušeného zvukaře to samozřejmě nenahradí, ale alespoň vás to ušetří stresu a ostudy.

Kvalita efektů je někdy současnými uživateli pranýřována, já si však myslím, že zcela odpovídá cílovému nasazení pultu – není to Lexicon, ale jsou pro velkou většinu aplikací bez problémů použitelné. A pokud víte, čeho chcete dosáhnout, je editací možno výsledek vylepšit.

Pokud jde o delay, škála a charaktery jsou více než dostatečné a funkční na první použití. Co výrazně chybí, je tlačítko Tap v základní vrstvě.

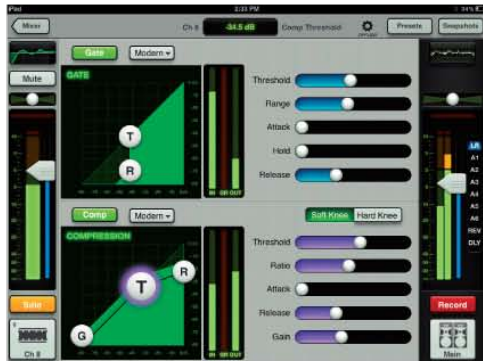
Ještě odbočím k možnostem výstupu Main LR. Výrobce nám zde nabízí velmi nadstandardní možnost komprese a limitace (doporučuji použít jen zkušebními uživateli) a taktéž, jako na každém výstupu, třicetijednapásmovou „grafiku“.

K ní je navázán mód Draw, velmi šikovná i nebezpečná pomůcka. Stojte před pódium, prstem kreslíte průběh EQ křivky a fadery se samy nastavují do příslušné polohy – super rychle a účinně. Jen si prosím pak následně netukněte do horní poloviny okna jako já. Ekválizer zareagoval promptně a 315 Hz a okolí vylétlo k výšinám... uff! Ještě že je hned vedle tlačítka vypnutí EQ. I v této souvislosti bych ocenil přítomnost jakéhosi krizového tlačítka Global Mute či vytvoření Mute Groupe. Mutování jednotlivých kanálů při každé přestavbě je věc poněkud otravná a nepraktická.

Tím jsem se oklikou dostal k obrovské přednosti DL1608. Nic vás nenutí používat „párák“ a pult může klidně být na pódiu či těsně vedle. A to nemluvíme o tom, že lze s DL1608 synchronizovat více tabletů, uzamknout pod heslo některé jejich funkce a přehodit zodpovědnost za monitory na samotné muzikanty. Možnosti tu prostě jsou.

Pokud je iPad vložen do DL, nabízí se ještě další použití – přímé přehrávání hudby z iPadu, hlasitost je řízena zcela posledním, takto označeným, faderem a nechybí ani možnost stereo záznamu direkt do iPadu.

Za běžných povětrnostních podmínek je ovládání z iPadu komfortní a téměř nekonfliktní – jistá změna ale přichází s velmi nízkými teplotami. Na prsty přestává iPad reagovat, se specializovanými rukavicemi je ovládání nepřesné – to je samozřejmě věc Applu nikoliv Mackie – ale

v rámci komplexnosti je třeba to zmínit. Řešení je prosté: stylus, a vše běhá jak má. Obecně platí, že ač téměř desetipalcový displej iPadu se zdá dost velký, množství zobrazených prvků není úplně malé a řízení perem je jednoznačně přesnější a rychlejší skoro za všech okolností.

Jako každý digitální pult i Mackie s iPad aplikací nabízí ukládání Show, Snapshotů, izolaci vybraných funkcí při změnách scén, ukládání uživatelských presetů, limitované přístupy atd. Vše je v podstatě velmi přirozené a sžijete se s těmito prvky jedna dvě. I za ostrého provozu, je-li to nutné. Tak jako to bylo v mém případě.

Hodnocení

Přednosti pultu zcela jasně dominují nad výše uvedenými připomínkami. Ty navíc z velké části směřují do oblasti zpracování ovládacího rozhraní – a to už nyní doznává průběžných, poměrně svižných úprav. V této třídě a v cíleném uživatelském segmentu mne v tuto chvíli nenapadá jiné šikovnější a lépe vybavené zařízení. Z mého pohledu tak jediným sporným bodem může být cena. Oněch cca 30 000 Kč se zdá na první pohled velmi příznivých, ale pokud jsme již vlastníky iPadu. Pokud ne, jsme již o nějakých 10 tisíc výše – dle mého je cena lehce nadsazena. Při úvaze o koupi je dobré vzít v potaz, že trh digitálních pultů se za poslední tři měsíce radikálně změnil a ceny se propadly neuvěřitelným způsobem. Je tedy na pečlivém zvážení, co přesně od digitální konzole očekáváte, a podle toho se rozhodnout. V mém případě je situace jednodušší. Jiné digitální i analogové pulty už vlastním, tedy mi nabízejí to, co Mackie ne. Na druhou stranu disponuje Mackie DL1608 tolika přednostmi, že se stává právoplatným členem naší stáje. A jsem tomu rád.

